

REFERAT |KRS| Kontrollutvalget (2015-2019) d. 20-02-2020

Mødedato Torsdag d. 20. februar 2020 kl. 12:00

Mødested Rådhuskvartalet, møterom Else Marie Jacobsen

Indholdsfortegnelse

KONTROLLUTVALGET OG POLITISK LEDELSE - FORVENTNINGER OG SAMARBEID.....	3
KONTROLLUTVALGET OG ADMINISTRATIV LEDELSE FORVENTNINGER OG SAMARB	6
OPPFØLGING - ØVRE SLETTHEIA BARNEHAGE.....	11
KOMMUNENS ANSVAR FOR Å IVARETA KOMMUNALE BYGG.....	16
ORIENTERING - ØKT RISIKO SOM FØLGE AV KOMMUNESAMMENSLÅINGSPROSESSE]	17
OPPFØLGING AV RAPPORT FRA TILSYN MED KOMMUNAL HELSE- OG OMSORGSTJEN	18
FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP I SON	19
FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - DISPENSASJONER FRA PLAN OG BYGNINGSLO	20
ÅRSOVERSIKT OVER ØKONOMISKE UREGELMESSIGHETER OG MISLIGHETER SOM E	21
REVISORS EGENVURDERING AV UAVHENGIGHET 2020.....	22
ORIENTERING FRA REVISJONEN 20.02.2020.....	23
REFERATSAKER 20.02.2020.....	24
EVENTUELLT 20.02.2020.....	25

**Punkt 1/20: KONTROLLUTVALGET OG POLITISK LEDELSE -
FORVENTNINGER OG SAMARBEID**

Arkivsak-dok. 20/00315-1
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang
Kontrollutvalget i Kristiansand

Møtedato 20.02.2020

KONTROLLUTVALGET OG POLITISK LEDELSE - FORVENTNINGER OG SAMARBEID

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken tas til orientering.

Vedlegg:

Skriv inn vedlegg her

Saksframstilling:

Bakgrunn for saken:

Ved å invitere ordfører til kontrollutvalget, ønsker kontrollutvalget å legge til rette for et godt samspill mellom bystyret og kontrollutvalget. På den måten får både ordfører og kontrollutvalgets medlemmer en god forståelse for hverandres roller og hvordan bystyret bedre kan dra nytte av kontrollutvalget som deres kontrollorgan.

Saksopplysninger:

Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalget etter kommuneloven § 6-1 tredje avsnitt. Ordførers deltakelse på kontrollutvalget sine møter er med på å synliggjøre at kontrollutvalget er bystyrets kontrollorgan. I tillegg til at det gir en mulighet for direkte dialog, der kontrollutvalg og ordfører kan utveksle informasjon og oppdatere hverandre på aktuelle saker.

Videre vil det være naturlig å avklare hvordan ordfører best kan ivareta sin møterett i kontrollutvalget for begge parter. Og hvordan man best mulig kan legge til rette for at leder får mulighet til å orientere bystyret om arbeidet i kontrollutvalget dersom det er aktuelle saker.

I forbindelse med utarbeidelsen av veilederen for kontrollutvalg kommer det frem av spørreundersøkelsen at forutsetningene for ett godt samarbeid er åpenhet, dialog, tillit, gjensidig informasjon og rolleforståelse.

Videre kommer det frem at det er viktig at:

- bystyret viser interesse for utvalgets arbeid, og ordfører møter på kontrollutvalgsmøtene
- bystyret gir kontrollutvalget rom for å gi god informasjon om utvalgets arbeid til bystyret under behandling av saker
- bystyret bruker kontrollutvalget når til å få utredet en sak/problemstilling
- bystyret gir klare bestillinger til kontrollutvalget
- bystyret holder kontrollutvalget informert om viktige saker
- kontrollutvalget sørger for god informasjon om utvalgets arbeid generelt, og om enkeltsaker utvalget jobber med
- kontrollutvalgsmedlemmene driver ikke partipolitikk i utvalget
- kontrollutvalgsleder møter i bystyret når saker fra kontrollutvalget behandles

Vurdering fra sekretariatet:

Sekretariatet ønsker med denne saken å legge til rette for en god dialog mellom ordfører og kontrollutvalget i møtet og at det igjen skal føre til et godt samspill mellom kommunestyret og kontrollutvalget i denne perioden.

**Punkt 2/20: KONTROLLUTVALGET OG ADMINISTRATIV LEDELSE
FORVENTNINGER OG SAMARBEID**

Arkivsak-dok. 20/00318-1
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang
Kontrollutvalget i Kristiansand

Møtedato 20.02.2020

KONTROLLUTVALGET OG ADMINISTRATIV LEDELSE **FORVENTNINGER OG SAMARBEID**

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken tas til orientering.

Vedlegg:

Skriv inn vedlegg her

Saksframstilling:

Bakgrunn:

Ved å invitere kommunedirektøren til kontrollutvalgets møte, ønsker kontrollutvalget å legge til rette for et godt samspill mellom administrativ ledelse og kontrollutvalget. På den måten får både kommunedirektøren og kontrollutvalg en god forståelse for hverandres roller og mandat.

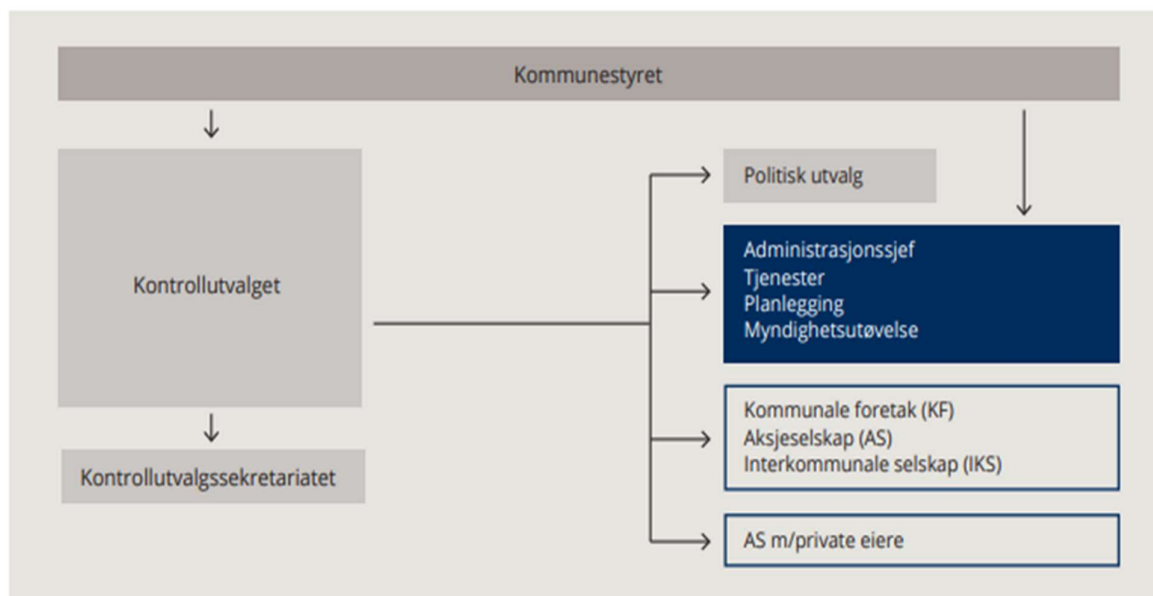
Saksopplysninger:

Kontrollutvalget og kommunedirektøren er partnere i kommunens egenkontrollarbeid. Både kontrollutvalget og kommunedirektøren har ansvar for den kommunale egenkontrollen, og begge parter må sørge for et godt samarbeid. Gjennom et godt samarbeid kan kontrollutvalgets arbeid medvirke til ikke bare økt kontroll, men også til læring og forbedring i forvaltningen. En viktig forutsetning for godt samarbeid er å ha en gjensidig forståelse og respekt for hverandres roller.

Figuren under viser at det fra bystyret går to styringslinjer. Den ene går fra bystyret til kommunedirektøren som har ansvaret for gjennomføringen av kommunens tjenesteproduksjon, planlegging og myndighetsutøvelse. Det ligger til kommunedirektøren å sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende intern kontroll.

Den andre styringslinjen representerer en uavhengig og ekstern kontroll som går gjennom kontrollutvalget. Kontrollutvalgets oppgave er å forestå det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen på bystyrets vegne. Figuren viser at kontrollutvalget skal ha tilsyn med politiske utvalg under bystyret (men ikke selve bystyret), med kommunens virksomhet ledet av kommunedirektøren, med kommunale foretak, interkommunale selskaper og heleide kommunale aksjeselskaper, og med kommunens interesser i aksjeselskaper med private eiere. I hovedsak bygger kontrollutvalget sitt tilsyn på de kontrollaktiviteter som blir utført og rapportert av revisor. Noen av tilsynsoppgavene kan også utføres av kontrollutvalgets eget sekretariat.

Begge de to styringslinjene inngår i bystyrets totalansvar for den kommunale virksomheten.

Videre viser tabellen under aktørene og deres oppgaver og hvor oppgavene er hjemlet i Kommuneleien med forskrifter.

Aktør	Oppgave
Kommunestyret Kuml. § 22-1	<ul style="list-style-type: none"> • Det øverste kontrollansvaret med den kommunale forvaltningen
Kommunedirektøren Kuml. § 25-1	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarlig for internkontrollen • Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold
Kontrollutvalget Kuml. § 23-1	<ul style="list-style-type: none"> • Den løpende kontrollen. Påse at det utføres: <ul style="list-style-type: none"> - Regnskapsrevisjon (§ 23-2) - Forvaltningsrevisjon (§ 23-3) - Eierskapskontroll (§ 23-4)
Sekretariatet Kuml. § 23-7	<ul style="list-style-type: none"> • Saker til KU forsvarlig utredet • Vedtak fattet av KU blir iverksatt
Revisjonen Kuml. § 24-2	<ul style="list-style-type: none"> • Utføre og rapportere RR, FR og EK iht. god kommunal revisjonsskikk

I forbindelse med utarbeidelsen av veilederen for kontrollutvalg kommer det frem av spørreundersøkelsen at forutsetningene for ett godt samarbeid er åpenhet, dialog, tillit, gjensidig informasjon og rolleforståelse.

Samhandling mellom kontrollutvalg og rådmann bør bygge på: • God dialog og rolleforståelse

- God samhandling mellom administrasjon og revisjonen (I praksis er det revisor som har den løpende samhandlingen med administrasjonen)
- Kommunedirektøren deltar i kontrollutvalget når det er nødvendig
- Kontrollutvalgets arbeid må oppfattes som nyttig
- Viktigheten av at kommunedirektøren følger opp merknader og tiltak fra kontrollutvalget innen angitte frister
- Kontrollutvalget viser respekt for kommunens administrasjon og ansatte

Kommunedirektør Camilla Dunsæd stiller i møtet for å bidra til å etablere den gode dialogen som er nødvendig for å få et godt samspill mellom kontrollutvalget og administrasjonen

Vurdering fra sekretariatet:

Sekretariatet ønsker med denne saken å legge til rette for en god dialog mellom kommunedirektøren og kontrollutvalget i møtet og at det igjen skal føre til et godt samspill mellom administrasjonen og kontrollutvalget resten av denne valgperioden.

Punkt 3/20: OPPFØLGING - ØVRE SLETTHEIA BARNEHAGE

Bilag

3-20 v 4.pdf

3-20 v 6.pdf

3-20 v2.pdf

3-20 v5.pdf

Arkivsak-dok. 20/00350-4
Saksbehandler Alexander Etsy Jensen

Saksgang
Kontrollutvalget i Kristiansand

Møtedato 20.02.2020

OPPFØLGING - ØVRE SLETTHEIA BARNEHAGE

Forslag til vedtak/innstilling:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Vedlegg:

- Brev til kontrollutvalget fra Beate Eikså datert 14.12.19
- Epost korrespondanse med vedlegg
- Notat vedrørende Øvre Slettheia barnehage

Saksframstilling:

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget (i gamle Kristiansand kommune) behandlet i møte 12.12.19 sak 72/19 - Notat vedrørende Øvre Slettheia barnehage. Følgende vedtak ble fattet:

Kontrollutvalget slutter seg til revisjonens vurdering og konklusjon.

Kontrollutvalget bemerker at en rekke av revisjonens vurderinger representerer en grov svikt i byggherrens (Kristiansand Eiendom) håndtering, særlig under byggeperioden. Utvalget finner det nødvendig at dette følges opp av nytt kontrollutvalg.

*Utvalget ber revisjonen følge opp saken overfor administrasjonen, og ber sekretariatet om å ta saken opp til ny behandling i nytt kontrollutvalg.
(Vedtatt 4 mot 1)*

Med bakgrunn i vedtaket over har revisjonen fulgt opp saken overfor administrasjonen, og sekretariatet legger med dette frem saken til ny behandling for det nytt kontrollutvalget.

I tillegg har det kommet en henvendelse fra en ansatt ved Øvre Slettheia Oppvekstsenter/Barnehage, som har bragt frem nye opplysninger om saken. Både Kristiansand Eiendom og oppvekstdirektøren har kommentert opplysningene som går frem av henvendelsen fra den ansatte.

Saksopplysninger:

Øvre Slettheia barnehage hadde offisiell åpning 28. november 2014, over to år etter overtakelsen. Barnehagen har imidlertid vært i full drift siden 10. oktober 2012. Etter overtakelsen av barnehagen ble det avdekket store feil og mangler, og arbeid som ikke var ferdigstilt. Intensjonen var at reklamasjonene skulle utbedres av entreprenøren. Dette ble ikke gjort og Kristiansand Eiendom inngikk avtaler med andre firmaer som kunne utføre utbedringen av bygget. De synlige skadene ble dermed utbedret. Skader som lå skjult i konstruksjonen forårsaket imidlertid råte- og soppskader på barnehagebygget. Fra november i 2018 måtte de ansatte og barna i barnehagen flytte inn i midlertidige brakker.

Det ble i Kommunalutvalget sak 19/19 vedtatt å rive eksisterende Øvre Slettheia Barnehage.

På oppdrag fra kontrollutvalget i Kristiansand kommune har Agder Kommunerevisjon IKS foretatt en vurdering av:

1. prosessen før gjennomføring av anskaffelsen,
2. anbudsprosessen, herunder avtaleinngåelse,
3. oppfølgingen underveis i kontraktsperioden/byggefase
4. samt hvorvidt kommunen har foretatt de handlinger de burde vedrørende krav mot kommunens kontraktspart

Det går frem av revisjonens notat at bygging av Øvre Slettheia barnehage ble i styringsdokumentet fra 2010 beskrevet som «bygningen skal være av en slik kvalitet at den vil «tåle tidens tann»». Bygging av Øvre Slettheia barnehage kostet om lag 36 mill. kr, men ble vedtatt revet 7 år etter overtakelse på grunn av store feil, mangler og råteskader.

Resultatet er likevel slik at Kristiansand kommune sitter igjen med regningen på Øvre Slettheia barnehage som ble vedtatt revet etter 7 år. På bakgrunn av dette har revisjonens gjennomgang av saken pekt på momenter som Kristiansand kommune v/KE som byggherre kan/bør gjøre annerledes, slik at man søker å unngå å komme i en slik situasjon igjen.

Revisjonen konkluderer med:

- *Etter revisjonens vurdering er det klart at det er totalentreprenøren som har ansvaret for at barnehagen ikke er bygget i samsvar med inngått kontrakt, standarder på området og den kvalitet man må kunne forvente. Dette finner revisjonen sterkt kritikkverdig.*

Revisjonen konkluderer videre med;

- *Avtalen Kristiansand kommune har inngått i anledning bygging av Øvre Slettheia barnehage er i henhold til lov og forskrift om offentlige anskaffelser og kommunens retningslinjer for inngåelse av slike typer avtaler. Vi viser her til kap 3 i notatet.*
- *Revisjonen konkluderer med at det fremstår uaktuelt å rette krav mot kommunens kontraktspart.*
- *Dette fremkommer også i kommuneadvokatens vurdering. Vi viser her til kap 4 i notatet.*
- *Revisjonen mener det foreligger flere lærings/forbedringspunkter knyttet til Kristiansand kommune sin rolle som byggherre og viser her spesielt til pkt 4.4 i notatet.*

Videre vises det til revisjonens notat hvor en grundig beskrivelse av de faktiske forhold og revisjonens vurderinger fremgår.

Den ansatt ved Øvre Slettheia Oppvekstsenter/Barnehage gjør i brev datert 14.12.19 rede for flere opplysninger om forholdene ved Øvre Slettheia Barnehage.

Det går frem en rekke opplysninger av denne henvendelsen, men det mest sentrale er at den ansatte mener at det er angitt feil tidspunkt for når fuktskadene i barnehagen ble oppdaget. Følgende går frem av revisjonens notat vedrørende når dette ble oppdaget: «... av en ansatt i 2018 som skulle flytte en tavle ...». Dette mener den ansatte er feil og mener at det var i barnehageåret 2014/2015 vannet begynte å «renne inn» og at skaden ble meldt inn da. Videre gir den ansatte en detaljert beskrivelse av utviklingen i saken (se vedlegg). Videre går det frem av henvendelsen fra den ansatte at de ansatte ved flere anledninger har levert lister over manglene til kommunen.

Kristiansand Eiendom svarer at de ikke kan se at det i rapporten er gitt feil opplysninger til revisjonen når det siktes til hvordan/når man først oppdaget omfanget av skaden. Videre går det frem av svaret fra Kristiansand Eiendom at omfanget av skaden slik de kjenner den (kjente den, før riving) ble først oppdaget i mai 2018. De hevder også at notatet fra barnehagen inneholder enkelte feil med tanke på detaljer og tidspunkter. Utover det skriver de: *«Hva som er skjedd, gjort, oppdaget og informert om, av enten barnehagens ansatte eller representanter fra Eiendom kan vi ikke svare for – forvalter på det tidspunktet er for lengst pensjonert og i driftsfasen har det vært han som har vært kontaktpunkt mot barnehagen».*

Oppvekstdirektøren har også kommentert notat/skriv fra ansatt ved Øvre Slettheia barnehage vedrørende revisjonens rapport. Det går frem av kommentarene at oppvekstdirektøren ser det naturlig å kommentere det som gjelder vurderinger og oppfølging i forhold til ansattes helse/helserisiko. Tilbakemeldingen viser at oppvekst mener at barnas og de ansattes helse har vært høyt på agendaen fra det øyeblikket (juni) det ble konstatert omfattende fuktskader. Kommentarene viser til at oppvekst, sammen med Kristiansand Eiendom tok umiddelbar kontakt med kommuneoverlegen, som ble bedt om å gjøre vurderinger av helsemessig risiko og hvilke tiltak som burde treffes. Oppvekst viser til at kommuneoverlegens vurdering var at det burde iverksettes enkelte strakstiltak, blant annet maksimal ventilasjon og være mye ute. Utover dette vurderte kommuneoverlegen det som akseptabelt, men at barnehagen før høst/vinter måtte flytte ut av lokalene og etableres i midlertidige løsninger.

Når det gjelder forhold knyttet til helserisiko før juni 2018 opplyser oppvekst at de ikke hadde spesifikke indikasjoner/informasjon som tilsa at nærmere undersøkelser burde vært gjort.

Svarene fra Kristiansand Eiendom (datert 01.02.20) og Oppvekst (datert 04.02.20) ligger vedlagt.

Kommunedirektør Camilla Dunsæd er invitert til kontrollutvalgets møte for å gi en redegjørelse for saken, og svare på eventuelle spørsmål. I tillegg kommer byutviklingsdirektør Ragnar Evensen og/eller eiendomssjef Hans Christian.

Vurdering fra sekretariatet:

Saken legges frem uten forslag til vedtak i påvente av kommunedirektørens redegjørelse som vil bli gitt i møte.

Videre slutter sekretariatet seg til de punktene revisjonen lister opp i notatet og som kommunen må ta lærdom av, slik at man søker å unngå slike tilfeller i fremtiden.

**Punkt 4/20: KOMMUNENS ANSVAR FOR Å IVARETA KOMMUNALE
BYGG**

**Punkt 5/20: ORIENTERING - ØKT RISIKO SOM FØLGE AV
KOMMUNESAMMENSLÅINGSPROSESSEN**

**Punkt 6/20: OPPFØLGING AV RAPPORT FRA TILSYN MED
KOMMUNAL HELSE- OG OMSORGSTJENESTE, KRISTIANSAND
KOMMUNE – PRESTEHEIA OMSORGSSENTER 2019**

Bilag

Tilsynsrapport - Prestheia omsorgssenter 2019.pdf

Punkt 7/20: FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP I SONGDALEN KOMMUNE

Bilag

Samfunnssikkerhet og beredskap i Songdalen kommune.pdf

Punkt 8/20: FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - DISPENSASJONER FRA PLAN OG BYGNINGSLOVEN I SØGNE KOMMUNE

Bilag

Dispensasjoner fra plan- og bygningsloven i Søgne kommune.pdf

**Punkt 9/20: ÅRSOVERSIKT OVER ØKONOMISKE
UREGELMESSIGHETER OG MISLIGHETER SOM ER ENDELIG
INNBERETTET TIL KONTROLLUTVALGET I 2019**

Punkt 10/20: REVISORS EGENVURDERING AV UAVHENGIGHET 2020

Bilag

10-20 v1.pdf

10-20 v2.pdf

10-20 v3.pdf

10-20 v4.pdf

Punkt 11/20: ORIENTERING FRA REVISJONEN 20.02.2020

Punkt 12/20: REFERATSAKER 20.02.2020

Bilag

Restanseliste pr. 12.02.20.pdf

Punkt 13/20: EVENTUELLT 20.02.2020